

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง คำนาม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ใฝ่รู้หลักภาษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง คำนาม
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

คำนาม

“ชนิดและหน้าที่ของคำ” จะช่วยให้เข้าใจโครงสร้างของประโยค และทำให้เข้าใจ การสื่อความหมาย และสื่อสารได้ตามต้องการ เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนเรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย

แบ่งชนิดของคำออกเป็น ๑๒ ชนิด ได้แก่

- ๑) คำนาม
- ๒) คำสรรพนาม
- ๓) คำกริยา
- ๔) คำช่วยกริยา
- ๕) คำวิเศษณ์
- ๖) คำที่เกี่ยวข้องกับจำนวน
- ๗) คำบอกกำหนด
- ๘) คำบุพบท
- ๙) คำเชื่อม
- ๑๐) คำลงท้าย
- ๑๑) คำอุทาน
- ๑๒) คำปฏิเสธ

๑. ความหมายของคำนาม

คำนาม เป็นคำที่หมายถึงบุคคล สัตว์ วัตถุ สิ่งของ สภาพธรรมชาติ สถานที่ ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม คือรวมทั้งสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม คำนามทำหน้าที่เป็นส่วนหลักของนามวลี แบ่งคำนามออกเป็น ๔ ชนิดได้แก่

๑) **คำนามสามัญ** คือ นามที่ใช้เรียกสิ่งต่าง ๆ โดยทั่วไป ไม่ได้ระบุแน่นอนว่าเป็นสิ่งนี้ มีชื่อเรียกอย่างนี้ เช่น คน บ้าน ช้าง แมว อาหาร ฯลฯ

๒) **คำนามวิสามัญ** คือ คำที่เป็นชื่อตั้งขึ้นเฉพาะเรียกคำนามสามัญหนึ่ง ๆ เช่น สมชาย สมร เป็นชื่อเฉพาะคน

เจ้าแต้ม ย่าเหล ทองแดง เป็นชื่อเฉพาะของสุนัข เป็นต้น

๓) **คำลักษณนาม** คือ คำที่ใช้บอกลักษณะของคำนามหรือคำกริยา อาจปรากฏอยู่หน้าหรือหลังคำนามและอยู่ติดคำนาม เช่น

- ฝูงผึ้งเข้าจุมโจมศัตรูทันที
- ส่งงานให้ใบสี
- แก้วอี ๑๐ ตัว
- บ้านหลังแรก (บอกลักษณะคำนาม)
- ขอกอดที (บอกลักษณะคำกริยา)

๔) **คำอาการนาม** คือ คำนามที่เกิดจากกระบวนการแปลงคำกริยาเป็นคำนาม โดยการเติมหน่วยคำ การ- หรือ ความ- นำหน้าคำกริยา คำอาการนามจะมีความหมายเป็นนามธรรมเสมอ เช่น การกิน การนอน ความดี ความรัก ฯลฯ

๒. หน้าที่ของคำนาม

๑) ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค เช่น

- ประกอบชอบอ่านหนังสือ
- ตำรวจจับผู้ร้าย

๒) ทำหน้าที่เป็นกรรมหรือผู้ถูกกระทำ เช่น

- วารีนอ่านจดหมาย
- พ่อตีสุนัข

๓) ทำหน้าที่ขยายนาม เพื่อให้คำนามที่ถูกขยายชัดเจนขึ้น เช่น

- สมศรีเป็นข้าราชการครู
- นายสมศักดิ์ทนายความฟ้องนายปัญญาพ่อค้า

๔) ทำหน้าที่เป็นส่วนสมบูรณ์หรือส่วนเติมเต็ม เช่น

- ศรธรรมเป็น**ทหาร**

- เขาเป็น**ตำรวจ**แต่น้องสาวเป็น**พยาบาล**

๕) ใช้ตามหลังคำบุพบทหรือขยายกริยาให้ชัดเจนขึ้น เช่น

- คุณแม่ของ**เด็กหญิงสายฝน**เป็น**ครู**   - นักเรียนไป**โรงเรียน**

๖) ใช้บอกเวลาโดยขยายคำกริยาหรือคำนามอื่น เช่น

- คุณพ่อจะไปเชียงใหม่**วันเสาร์**   - เขาชอบมาตอน**กลางวัน**

๗) ใช้เป็นคำเรียกขานได้ เช่น

- **น้ำฝน**ช่วยหยิบปากกาให้**ครูทีช**   - **ตำรวจ**ช่วยฉันด้วย

